

Οι ανατροπές και η λογική τους.

Αν θέλαμε να έχουμε ένα ενιαίο κριτήριο για την αξιολόγηση 2 ομάδων στο πλαίσιο μίας διοργάνωσης πριν από μία μεταξύ τους αναμέτρηση θα μπορούσαμε να το αναζητήσουμε ανάμεσα στα παρακάτω:

α)Τις αναμετρήσεις με τις υπόλοιπες ομάδες της διοργάνωσης, β)τις αναμετρήσεις με τις ομάδες της διοργάνωσης που είναι στο επίπεδο των αξιολογούμενων και γ)τις μεταξύ τους αναμετρήσεις. Το τελευταίο κριτήριο είναι το πιο αξιόπιστο αλλά παρουσιάζει την αδυναμία ότι συνήθως τα στοιχεία που υπάρχουν είναι περιορισμένα και ανεπαρκή για μία αξιολόγηση. Από την άλλη μεριά όλες οι αναμετρήσεις των ομάδων περιλαμβάνουν και παιχνίδια με εύκολους αντιπάλους, ή αναμετρήσεις που επικρατούν εύκολα με αποτέλεσμα να αλλοιώνονται οι δείκτες της αξιολόγησης. Το κριτήριο των αναμετρήσεων μόνο των καλών ομάδων μεταξύ τους φαίνεται να ικανοποιεί και τις δύο συνθήκες. Υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός δεδομένων ώστε να γίνει αξιολόγηση και σύγκριση, ενώ σε αυτά τα δεδομένα δεν περιλαμβάνονται στοιχεία που προέρχονται από αναμετρήσεις που οι ομάδες επικράτησαν χωρίς να πιεστούν.

Με αυτό τον τρόπο αν θέλουμε να συγκρίνουμε Ο.Σ.Φ.Π. & Π.Α.Ο. πριν από τις μεταξύ τους αναμετρήσεις για την τελευταία αγωνιστική του πρωταθλήματος και των play-offs μπορούμε να πάρουμε την αξιολόγηση της απόδοσής τους στα παιχνίδια με τις 4 κορυφαίες ομάδες του πρωταθλήματος (top-4). Από την εξέταση του πίνακα 1 φαίνεται ότι ο Π.Α.Ο. είναι καλύτερος στο σερβίς και την υποδοχή, χειρότερος στο μπλοκ, υστερεί του Ο.Σ.Φ.Π. στην αποτελεσματικότητα της επίθεσης 1 (επίθεση μετά από υποδοχή) παρότι είναι καλύτερος στην υποδοχή, ενώ υστερεί σημαντικά από τον Ο.Σ.Φ.Π. στην επίθεση 2 (επίθεση μετά από άμυνα). Για την κατανόηση των πινάκων οι επεξηγήσεις των χρησιμοποιούμενων συμβόλων είναι οι εξής: το σύμβολο # σημαίνει άριστη ενέργεια (σερβίς «άσος», καλή & άριστη υποδοχή, τελειωμένη επίθεση), το σύμβολο = σημαίνει λάθος ενέργεια (χαμένο σερβίς, χαμένη υποδοχή, φιλέ ή άουτ στην επίθεση), το σύμβολο / σημαίνει επίθεση που δέχθηκε τελειωμένο μπλοκ, ο βαθμός είναι μία ενδεικτική αξιολόγηση του συνόλου των ενεργειών στην κλίμακα 0-5.

Για να έχουμε μία σαφέστερη εικόνα αρκεί να υπολογίσουμε το % των φάσεων που είχε όφελος σε πόντους ο Π.Α.Ο. όταν εκδήλωνε αντεπίθεση. Έτσι $39\% - (13\% + 13\%) = 13\%$ των επιθέσεων του Π.Α.Ο. ήταν επωφελείς για την ομάδα. Ο Π.Α.Ο. δηλαδή όταν δημιουργούσε συνθήκες να πάρει πόντο από την αντεπίθεση δεν κατάφερε να αποκομίσει σημαντικό όφελος. Αντίθετα ο Ο.Σ.Φ.Π. στην επίθεση 2 μεγάλωσε τη διαφορά που τον χώριζε από τον αντίπαλο του στην επίθεση, έχοντας $47\% - (8\% + 9\%) = 30\%$ επωφελών επιθέσεων σε πόντους για την ομάδα του.

Πίνακας 1. Αξιολόγηση των ομάδων στα παιχνίδια μεταξύ των 4 κορυφαίων ομάδων.

	Σέρβις			Υποδοχή			Επίθεση			Επίθεση 2			Μπλοκ Ανά σετ
	#	=	Βαθμός	#	=	Βαθμός	=	/	#	=	/	#	
Π.Α.Ο.	5%	14%	2,2	61%	7%	3,6	7%	9%	51%	13%	13%	39%	1,7
Ο.Σ.Φ.Π.	4%	21%	2,1	54%	5%	3,4	10%	6%	55%	8%	9%	47%	2,2

Τα αποτελέσματα από τις 3 συνεχόμενες αναμετρήσεις μεταξύ Ο.Σ.Φ.Π.- Π.Α.Ο. παρουσιάζονται στον πίνακα 2.

Πίνακας 2. Συγκεντρωτικά αποτελέσματα 3 συνεχόμενων αναμετρήσεων μεταξύ Ο.Σ.Φ.Π. - Π.Α.Ο.

	Ο.Σ.Φ.Π.	Π.Α.Ο.
Νίκες	3	0
Σετ κερδισμένα	9	6
Πόντοι κερδισμένοι	322	307

Αν θέλουμε να αξιολογήσουμε την διαφορά των ομάδων στις 3 μεταξύ τους συνεχόμενες αναμετρήσεις, θα είναι λάθος να εστιάσουμε την σύγκριση ανά παιχνίδι. Βλέπουμε ότι μία συνολική διαφορά $322 - 307 = 15$ πόντων είναι αυτή που χώρισε την πρόκριση στους τελικούς του Ο.Σ.Φ.Π. από τον αποκλεισμό του Π.Α.Ο. Είναι σημαντικότερο να αξιολογήσουμε την απόδοση της κάθε ομάδας ανά σετ, αθροίζοντας στις αποδόσεις τους για τα σετ που κέρδισαν και έχασαν αντίστοιχα. Με αυτό τον τρόπο μπορούμε να δούμε ποιοι δείκτες απόδοσης της πετοσφαίρισης ήταν σημαντικοί για την κάθε ομάδα στη νίκη ή αντίστοιχα στην ήττα. Στον πίνακα 3 παρουσιάζεται η αξιολόγηση της απόδοσης του Π.Α.Ο. Από

την επισκόπηση των δεδομένων διαπιστώνουμε ότι ο Π.Α.Ο. όταν κέρδιζε σετ στηριζόταν στους άσσους από το σερβίς (10%, διπλάσιο του ποσοστού του από τον μέσο όρο των αγώνων top-4), στο μπλοκ (2,8 ανά σετ, πολύ υψηλότερο σε σχέση με το 1,7 μπλοκ ανά σετ στο top-4) και στην επίθεση 2 (54% τελειωμένες, 39% στο top-4) και στον περιορισμό των επιθέσεων 2 που έχανε πόντο είτε από λάθος είτε από μπλοκ (21% έναντι 26% στο top-4). Με δυο λόγια ο Π.Α.Ο. για να κερδίσει τον Ο.Σ.Φ.Π. έπαιζε καλύτερα από ότι όλη τη χρονιά.

Πίνακας 3. Απόδοση Π.Α.Ο. σε νικηφόρα και χαμένα σετ.

	Σέρβις			Υποδοχή			Επίθεση			Επίθεση 2			Μπλοκ Ανά σετ
	#	=	Βαθμός	#	=	Βαθμός	=	/	#	=	/	#	
Π.Α.Ο. +	10%	19%	2,5	65%	6%	3,8	6%	5%	52%	8%	13%	54%	2,8
Π.Α.Ο. -	3%	25%	2,1	57%	4%	3,6	11%	12%	51%	30%	16%	33%	0,9

Από την άλλη πλευρά ο Ο.Σ.Φ.Π. για να κερδίσει τον Π.Α.Ο. στηριζόταν στην αποφυγή των λαθών στο σερβίς (17% απώλειες, έναντι 21% στο top-4) στην υποδοχή (4% λάθη έναντι 11% όταν έχανε από τον Π.Α.Ο.) στην εντυπωσιακή αποτελεσματικότητα στην επίθεση 1 (67%) και στην επίθεση 2 (54%). Ουσιαστική σύγκριση μπορεί να γίνει ανάμεσα στις επιδόσεις του Ο.Σ.Φ.Π. στην επίθεση στα κερδισμένα και στα χαμένα σετ. Όμως οι μεγάλες διαφορές (επίθεση 1: τελειωμένες επιθέσεις 67% έναντι 44% και συνολικά χαμένες 9% έναντι 19%, επίθεση 2: τελειωμένες επιθέσεις 54% έναντι 41% και συνολικά χαμένες 12% έναντι 35% σε κερδισμένα και χαμένα σετ αντίστοιχα) δεν μπορούν εύκολα να εξηγηθούν.

Πίνακας 4. Απόδοση Ο.Σ.Φ.Π. σε νικηφόρα και χαμένα σετ.

	Σέρβις			Υποδοχή			Επίθεση			Επίθεση 2			Μπλοκ
	#	=	Βαθμός	#	=	Βαθμός	=	/	#	=	/	#	
Ο.Σ.Φ.Π. +	3%	17%	2,4	62%	4%	3,8	5%	4%	67%	9%	3%	54%	2,7
Ο.Σ.Φ.Π. .-	5%	23%	2,1	52%	11%	3,2	10%	9%	44%	18%	17%	41%	0,9

Από τα 15 σετ που παίχθηκαν στις 3 συνεχόμενες αναμετρήσεις μόνο 5 από αυτά έληξαν με μικρές διαφορές πόντων (2-3 πόντοι). Μόνο αυτά τα 5 σετ ήταν ουσιαστικά αμφίρροπα σε 3 κατά τα άλλα αμφίρροπες αναμετρήσεις. Σε αυτά περιλαμβάνονται το 3^ο σετ του 1^{ου} αγώνα(32-30, Ο.Σ.Φ.Π.), το 1^ο σετ του 2^{ου} αγώνα (27-25, Π.Α.Ο.) και τα 5^α σετ των αγώνων (15-12, 15-12,16-14, Ο.Σ.Φ.Π.). Θα είχε ενδιαφέρον να δούμε την απόδοση των ομάδων (πίνακας 5) σε αυτά τα 5 σετ που ουσιαστικά καθόρισαν και τον νικητή των αναμετρήσεων. Οι ομάδες είχαν παραπλήσια απόδοση στην αλληλουχία1 (υποδοχή - πάσα- επίθεση1), έχοντας στην υποδοχή ίδιο ποσοστό επιτυχημένων υποδοχών (64%) και λαθών(1% & 2%) και στην επίθεση 1 (57% έναντι 55% και 15% συνολικά χαμένες επιθέσεις έναντι 17%, Ο.Σ.Π.Φ. και Π.Α.Ο. αντίστοιχα). Οι μεγάλες διαφορές προέκυπταν στην αλληλουχία 2 (σερβις - μπλοκ- άμυνα - επίθεση 2). Εντύπωση προκαλούν τα λάθη του Π.Α.Ο. στο σερβις (26%) και στην επίθεση 2(24%). Ο Π.Α.Ο. στα αμφίρροπα αυτά σετ έχασε με την μπάλα στην κατοχή του. Έχανε το σερβις και ενώ δημιουργούσε συνθήκες αντεπίθεσης έκανε αβίαστα λάθη στην επίθεση.

Πίνακας 5. Απόδοση Π.Α.Ο. & Ο.Σ.Φ.Π. στα αμφίροπα σετ.

	Σέρβις			Υποδοχή			Επίθεση			Επίθεση 2			Μπλοκ
	#	=	Βαθμός	#	=	Βαθμός	=	/	#	=	/	#	
Ο.Σ.Φ.Π.	1%	16%	2,3	64%	1%	3,8	7%	8%	57%	15%	3%	53%	2,4
Π.Α.Ο.	<1%	26%	2	64%	2%	3,8	7%	9%	55%	24%	11%	37%	1,4

Αν θέλουμε να έχουμε ένα συμπέρασμα από τις 3 συνεχόμενες αναμετρήσεις θα λέγαμε ότι λαμβάνοντας υπ' όψιν και τη μέχρι τότε συνολική απόδοση των ομάδων, ο Π.Α.Ο. πηγαίνοντας και τα 3 ματς στο 2-0 υπερέβαλλε εαυτόν, ενώ δεν κατάφερε να κάνει το ίδιο στην ευκολότερη αποστολή να κερδίσει ένα από τα 3 τάι-μπρέικ. Από την άλλη πλευρά ο Ο.Σ.Φ.Π. ρίσκαρε υπέρμετρα οδηγούμενος 3 φορές από έναν ασθενέστερο, σύμφωνα εν τα στοιχεία, αντίπαλο στο τάι-μπρέικ, αλλά στο κρίσιμο εκείνο σημείο διόρθωνε τις αδυναμίες του και πέτυχε το δύσκολο να κερδίσει και τα 3 σετ των 15 πόντων. Πιθανά η ροή του αγώνα και η ισοφάριση κάθε φορά του αρχικού 2-0 υπέρ του Π.Α.Ο. σε 2-2 επηρέαζε την ψυχολογία των αθλητών του, που αγνοώντας το πόσο δύσκολο ήταν να φέρουν έναν καλύτερο αντίπαλο στο τάι-μπρέικ, εστίαζαν στο ότι ο αντίπαλος ανέτρεπε το σκορ και δεν εκμεταλλευόντουσαν την τεράστια ευκαιρία (3 τάι -μπρέικ, με καλύτερο αντίπαλο) που πολύ δύσκολα δημιουργούσαν. Έτσι με τα συνεχόμενα λάθη σε σερβίς και αντεπίθεση έχασαν την ευκαιρία που οι ίδιοι δημιούργησαν.

* Αρχική δημοσίευση στην ιστοσελίδα volleynews.gr